هەندێ لە بیرەوەری و زانیاری یەکانی ناصیح حەیدەری

کەریم مستەفا شارەزا

مرۆڤ هەیە بەهرەو توانستی زانیاری تەنیا لە جۆرە بابەتێك سەرهەڵدەدەن و بەدەگمەنیش وا رێك دەکەوێ یەکێك زانیاری یەکی ئینسایکلۆپیدیایی لە بابەتی هەمەجۆردا بێ، جا لێرەدا لێکۆڵینەوە لە بەهرەی نموونەی یەکەم کارێکی ئاسانەو کەچی لێ‌دوان لە بەهرەکانی نموونەی دووەم کارێکی گەلێ گرانەو ئەو کەسەی بە تەواوی نەچێتە بنج و بناوانی هەموو بەهرەکانی ناتوانێ لەسەر ئەو جۆرە کەسانە بنووسێ‌و مافی رەوای خۆیان پێ‌بدات.

مامۆستا ناصیح حەیدەری لە جۆری نموونەی دووەمەو بەهرەو توانستی زانیاری یەکانی لە بوارو مەیدانی گەلێ هونەرو زانیاری هەمەجۆردا خۆیان دەنوێنن.

کاتێ لە روانگەی ئەدەبەوە سەیری دەکەین، دەبینین شاعیرێکی کلاسیکی ی لێ‌هاتووە، کاتێکیش لە روانگەی مێژووەوە لێی وورد دەبینەوە دەبینین تۆمارێکی گەورەو فراوانی رووداوە مێژوویی یەکانی سەردەمی حوکمڕانی ی عوسمانلی یەکان و بزووتنەوەکەی شێخ مەحموودی حەفیدو رووداوە مێژوویی یەکانی سەرەتای دروست بوونی حکومەتی عیراقی سەردەمی مەلیك فەیسەلی یەکەم (1921 ـ 1933)و مەلیك غازی (1933 ـ 1939)و ئینقیلابەکەی بەکر صدقی (1936 ـ 1937)و شۆڕشەکەی مایسی 1941ی گەلی عیراق لە دژی ئینگلیزە داگیرکەرەکانە. لە بارەی تێکرای مێژووی کوردیشەوە ئاگاداری گەلێ هەواڵ و سەرچاوەی باوەڕپێکراوی مێژوویی نەتەوەکەیەتی‌و هەر پرسیارێکی لەو بارەیەوە لێ‌بکرێت وەرام لە مستەو بە ووردی‌و بە دوورو درێژی رووداوێکی سەرنج راکێش باس دەکات.

ئەگەر لە بارەی ڕەچەڵەکناسی‌یەوە لێی بدوێین، دەبینین زۆربەی بنەماڵە ناودارەکانی کوردستان دەناسێ‌و بەتان و پۆیاندا دەچێتە خوارەوەو لەم بارەیەوە پسپۆڕێکی شارەزایە.

ئەگەر لە بارەی زمان و ئەدەبیشەوە باسی لێوەبکەین، دەبینین لە زمانەکانی کوردی‌و عارەبی‌و تورکی‌و فارسی‌دا دەست ڕۆیشتووەو دەتوانێ شیعرو پەخشانیان پێ‌بنووسێ‌و بە سەدان شیعری کوردی‌و عارەبی‌و تورکی‌و فارسی لەبەرەو هەر ساتێکی داوای لێ‌بکەی بەرەوانی چەند نموونەیێکی بەهێزو پتەوت بۆ دەهێنێتەوە.

لە بارەی ئایینیشەوە، لە دابودەستووری رایەڵی صۆفیەتی‌و ڕێبازی نەقشبەندی‌دا ئاگاداری‌یێکی باشی هەیەو گەلێ لایەنی نەزانراوی ژیانی زانستی‌و ئەدەبی‌ی مەولانا خالیدی نەقشبەندی (1777 ـ 1826) دەزانێ‌و هەموو دەم سەری ڕێزو وەفاداری بۆ یادی پیرۆزی مەولانای پیری تەریقەت و زاناو ئەدیبی گەورەی کورد دادەنوێنێ.

هەرچەندە ئەمڕۆ تەمەن درێژی کاری‌کردۆتە سەر ڕەنگ و ڕووو سیمای مامۆستا ناصیح بەڵام بە هیچ جۆرێك کاری لە بیرو زەینی نە کردووەو هەچەندە چاوو دەنگی کزبوون بەڵام مێشك و هۆشی هەر تیژ و بەکارن و کارەساتی زەمانەو جگەرسووتانی بە کۆچی‌دوایی کوڕە گەورەی لە ئاوارەییدا هیچیان لە مێشك ڕوونی‌و بیری تیژی کەم نەکردۆتەوە.

مامۆستا ناصیح حەیدەری لە نزیکەوە:ـ

ئەگەر بمانەوێ لە نزیکەوە مامۆستا ناصیح بناسین، وا چاکە هەر ڕوو لە خۆی بکەین تاکوو کورتەیەکمان لە مێژووی ژیانی‌و کاروانی ڕۆشنبیری خۆی پێشکەش بکات.

مامۆستا حەیدەری دەڵێ: «ناوی تەوام ناصیحی کوڕی عەبدوڵڵای کوڕی صیبغەتوڵڵای بچووکی کوڕی صیبغەتوڵڵای گەورەی حەیدەری ماوەرانی‌یە لە ساڵی 1898دا لە قەڵای هەولێر لەدایك بووم لە تەمەنی شەش ساڵی قوتابخانەی میریم خوێندووەو لە ساڵی 1916دا لەبەر گەرمەی شەڕی یەکەمی جیهان دەستم لە خوێندن هەڵگرتووەو دووبارە ڕووم کردۆتەوە مەدرەسەی ئایینی. کە ئینگلیزەکان عیراقیان داگیرکردو لە پاییزی 1918دا گەیشتنە هەولێر من دەستم لە خوێندن هەڵگرتبوو و بوو بووم بە خوێندەوارێکی باش و هەر کتێبێکی عارەبی‌و تورکی‌و فارسی‌و دیوانی شیعری کەڵە شاعیرەکانی کوردم کەوتبێتە دەست بە ووردی هەمووریانم خوێندۆتەوەو شارەزایی‌یەکی تەواوم لێ‌پەیداکردوون. لە ڕێگەی (30) سی ساڵ فەرمانبەری‌یەتی میریشم لە دادگاکانی هەولێرو سلێمانی‌و کەرکووکدا گەلێ زانیاری‌ی هەمەجۆرو شارەزایی بەنرخم لە هەموو بوارەکانی ژیاندا پەیداکردووەو لە ساڵی 1955 وە بە خانەنشینی لە هەولێر دەژیم و تەمەنم 87 ساڵە.

ڕەچەڵەکی بنەماڵەی حەیدەریان:

مامۆستا ناصیح حەیدەری دەڵێ: «ڕەچەڵەکی بنەماڵەی ئێمە لە حەیدەری یەکەمی باپیرە گەورەمانەوە دەست پێ‌دەکات کە لە سەردەمی حوکمڕانی‌ی سولتان سولەیمانی قانوونی عوسمانلی‌یەوە (1520 ـ 1566) هاتووە بۆ هەریرو لێی نیشتەجێ‌بووەو خەریکی دەرس گوتنەوە بووە.

حەیدەری یەکەم بە پێشەوایێکی ئایینی‌و زانایێکی گەورە لە کوردستانی عیراق و ئێراندا ناوبانگی دەرکردووەو مامۆستای تایبەتی سولەیمان بەگی میری سۆران و خانزاد خانی خوشکی بووەو چەند ساڵێك دوای ساڵی هەزاری کۆچی لە هەریر کۆچی‌دوایی کردووەو ئەحمەد کوڕی کە ناودار بووە بە (ئەحمەد بەینە ئەلحەیدەرین)[1] لەجێی دانیشتوە و دوای ئەویش حەیدەری دووەم هاتووەو ئەمجا ئیبراهیم حەیدەری کوڕی جێی گرتۆتەوە تا ئەو ئیبراهیمە زانایانی حەیدەری‌یەکان لە هەریر بوون.

بنەماڵەی حەیدەریان لە ماوەران:

مامــۆستــا ناصیــح دەڵێ: «لــە سەردەمی ئیبــراهیم حەیدەریی کوڕی حەیدەری دووەم، بنەماڵەی حەیدەرییان هاتــوون بۆ گونــدی «مــاوەران»ی سەر بە شەقــڵاوەو ئەو گوندەیان ئاوەدان کردۆتەوەو کردوویانە بە ناوچەیێکی ئایین و زانست فێربــوون و فەقێو مەلای زیــرەك و ناودار لە هەموو لایەکی کوردستانەوە ڕوویان تێکردووەو، وورده ووردە ئەو گەورە بووە تاکــوو بووە بە گونــدێکی فراوانی بەهــات و بات و مەدرەسەو مزگەوتی گەورەی لێ بنیات نراوە گەلێ زانای ناوداری وەکــوو مەلا عەبــدوڵــلای بێتــووشی (1746 ـ 1807) ڕوویــان کردووەتێ و لە کانیــاوی ساردو سازگــاری زانستی عەقلیو نەقلی ئەو مێــرەدێیــە سوودمــەنــدبــوون و لەدوای ماوەیێکی دیکەش شاعیرو زانای کوردی وەکوو نالی (1800 ـ 1856) ڕوویــان لە ماوەران کردووە بۆ تەواوکردنی خوێندنی مەلایەتی.

بنەماڵەی حەیدەرییەکانی ماوەران لە بەغدا:ـ

لەبەر شەڕو شۆڕی ناوخۆیی نێوانی میرەکانی کوردستان لە سەدەی هەژدەهەمدا هەندێ لە زانا گەورەکانی بنەماڵەی حەیدەرییان ماوەران جێ‌دێلن و ڕوودەکەنە شاری بەغداو پلەو پایــەیێکی گەورەیــان دەبێ لە زانستــە ئایینییــەکــان و ناوبــانگیــان لە هەمــوو لایێکی وولاتــە ئیســلامییــەکــان دا بلاودەبێتــەوە. مامــۆستــا ناصیــح دەڵێ: «یــەکــەمین زانا لە بنــەمــاڵــەی ئێمــە چووبێتــە بەغــداو لێی نیشتــەجێ‌بووبێ، صیبغــەتــوڵــلای گەورەی کوڕی ئیبــراهیم حەیدەری کوڕی حەیدەری دووەم بووە، ، کە لە نێوانی ساڵەکانی (1114 ـ 1200)ی کۆچــیی بەرامــبــەر بە (1702 ـ 1785)ی زایینیدا ژیاوە.[٢]

لە شاری بەغدا دووبارە مەلا عەبدوڵلای بێتووشیو مەلا مەحمــوودی بێتــووشی برای، صیبغــەتــوڵــلای مامــۆستایان دەدۆزنــەوەو خوێــنــدنی لەلا تەواودەکــەن و لەگــەڵ مەلا جەرجیسی ئەربیلیدا کە (لە ساڵی 1792دا کۆچیدوایی کردووە) ئیجازەی عیلمی لە سەر دەستی وەردەگرن.

ئەوەی لە هەندێ سەرچاوەی باوەڕپێکراوەوە زانیبێتمان، مەلا عەبــدوڵــلای بێتــووشی قەسیــدەیێکی بەرزی بە زمانی عارەبی لە ستایشی صیبغەتوڵلای مامۆستای داناوە، وا دیارە کاتی دانانی دەگەڕێتەوە بۆ سەردەمی خوێندنی بێتووشی لە گوندیماوەران و سەرەتای ئەو قەصیدەیەش بەم جۆرە دەست پێ‌دەکات:ـ

كلُّ حُرٍّ في فضلِهِ عَبدُ رقٍ
لموالي تدبروا ماورانا،

لەدواییدا بەم جۆرە کۆتایی بە قەسیدەکە دێنێو دەڵێ:ـ

كَمْ شفَوا بالعلوم منّا صدوراً
كانْ فيها من جهلنا ماورانا
سُئِلوا هل وراءكُمْ مِنْ مرامٍ
لمريدٍ؟ فقيلَ لا ماورانا!![٣]

وەنــەبێ مەلاعــەبــدوڵــلای بێتــووشی هەر لەستــایشی صیبغەتوڵلای حەیدەری شیعری دانابێ بەڵکوو لە ستایشی عوبەیدیللای کوڕیشی قەصیدەیەکی بەرزی داناوە چونکە ئەمەی دواییش دەرسی پێ‌گوتووەو زانایێکی گەورەو بلیمەت بووە، بێتووشی لە ستاییشەکەیدا دەڵێ:ـ

إنْ فاخرَتْ دجلةٌ في فيضها
عِلم عُبيداللهِ قُلْ أقصري
فَعِلْمُهُ لَيسَ له مَعْبَرٌ
وكم رأَيْنا لكِ من مَعْبَرِ
زَهتْ به بغدادُ زهوَ الرُّبا
بالنبت غِبَّ العارضِ الممطرِ![٤]

مامــۆستــا ناصیــح دەڵێ: «عوبەیدوڵلای حەیدەری سێ کوڕی دەبێ عەبدوســەلام و ئەحمەدو ئەسعەد صەدرەدین و ئەو ئەســعــەدەش دەبــێتــە باپیــری «ئیبــراهیم فەسیحی حەیدەری»ی خاوەنی کتێبی (عنوان المجد)

هەندێ زانای تری بنەماڵەی حەیدەرییان:

مامــۆستــا ناصیــح حەیدەری دەڵێ: «لە بنە ماڵەی ئێمە چوار زانــای گەورەمــان بووە بە ناوی صیبغــەتــوڵــلای

حەیدەری، یەکەمیان صیبغەتوڵڵای هەرەگەورەو دووەمیشیان صیبغـەتـوڵـڵای باوکی ئیبـراهیم فەسیح حەیـدەری ئەم دووەیـان لە بەغـدا ژیـاون. سێیـەمیـان صیبغـەتـوڵـڵای گەورەی کوڕی ئیبـراهیم حەیـدەری کوڕی عاصیم کە لە ساڵی 1272ی کۆچی‌ی بەرانبەر بە 1855ی زایینی کۆچی دوایی کردووەو لە گونـدی‌مـاوەران دانیشتـووە و مامـۆستـای «نـالـی»ی شاعیـری مەزنـی کورد بووە. چوارەمیشیـان صیبغەتوڵڵای کوڕی بووە چونکە پاش باوکی لەدایك بووە بۆیـە بە ناوی ئەویـان کردوتـەوەو بۆ جیـاکـردنـەوەیان پێیان گوتـووە صیبغـەتـوڵـڵای بچـووك و بە تورکی ناوبـانگی بە «کچـك افنـدی» ڕۆیشتـووە. ئەم صیبغـەتـوڵـڵا گچکەیە باپیـری منـە، واتـا: باوکی عەبـدوڵـڵا حەیدەری باوکمە. جگـەلـەوانـە ئیبـراهیم حەیـدەری کوڕی عاصم کوڕی ئیبـراهیم کوڕی صیبغـەتوڵڵای گەورەی حەیدەری‌ی باوکی باپیـرم، زانـایـێـکـی زۆر گەورە بووە و کراوە بە دوا شەیخولئیسلامی دەوڵەتی عوسمانلی‌و دوای تێکچوونی ئەو دەوڵـەتـە گەڕاوەتـەوە عیـراق و لە بەغـدا دانیشتووە و نرخ و پایەیێکی گەورەی لەلای حکومەتو میللەتیش بووە.»

ناصیح حەیدەری‌و هەندێ لایەنی نەزانراوی ژیانی مەولانا خالیدی نەقشبەندی:ـ

مامۆستـا نـاصیح دەڵێ: «مەولانا خالیدی نەقشبەندی (1777 ـ 1826) سێ جار هاتـۆتـە مەڵبـەنـدی هەولێـر (سـۆران). جاری یەکـەم هەروەکـوو لە گەڵی سەرچـاوەدا هاتـووە، چووە بۆ ناوچـەی باڵـەکـەتی‌و لە لای مامـۆستـای گەورە مەلا محـەمـەدی کوڕی عەبـدوڵـڵای ناودار بە (ئیبن ئادەم) خوێنـدوویـەتی. جاری دووەمیش هەر بۆ خوێنـدن هاتـووە بۆ گونـدی «گـەڕاوە»و، جاری سێیـەمیش هاتووەتە شاری هەولێـر دوای گەڕانـەوەی لە هینـدستـان و هێنـانی ڕێبـازی نەقشبـەنـدی بۆ کوردستـان و بڵاوکردنەوەی‌و لەژێر چاودێری مەولانادا مزگەوتی خانەقای هەولێر بەردی بناغەی دانراوە.»

ناصیـح حەیـدەری‌و چەنـد لایـەنێکی نەزانـراوی ژیـان و شیعری نالی:ـ

مامۆستا ناصیح دەڵێ: «نالی شاعیری مەزنی کوردیش سێ جار هاتووەتە مەڵبەندی هەولێر، یەکەم جار سەردانی شاری کۆیـەی کردووەو بە نیـازی خوێنـدن، ویستـوویەتی ماوەیەکی لێ‌بمێنێتەوە بەڵام زۆر نەماوەتەوەو جێی هێشتووە. جاری دووەمـیش هاتـۆتـە گونـدی ماوەران و لەلای صبغـەتـوڵـڵای گەورە واتا: باپیری باوکم خوێندوویەتی‌و بۆ ماوەیـەك زانیـاری‌یـەکی باشی لێ‌وەرگـرتووە، لە دواییدا بۆ ماوەیـەك صیبغـەتـوڵـڵای مامـۆستای دەچێتە بەغداو (نالی) دەکـات بە چاودێـری‌کەری فەقێ‌و موستەعیدەکانی ماوەران تاکوو سەرپەرشتی کاروباری ژیان و ڕاتبەیان بکات، دوای ماوەیـەك مامـۆستـای لە بەغـداوە نامەیێکی بۆ دەنووسێ‌و لە ژیـان و گوزەرانیـان دەپـرسێ (نـالی)یش لە وەرامـدا هیـچ گلەیـی لە نان و گوزەرانـی نابـێ، تەنـیـا گلەیـی لە کەم عیلمی‌ی مامۆستاکەیان دەبێ‌و، حەزدەکات مامۆستای زاناو پڕ عیلم دەرسیـان پێ‌بڵێ‌و هەر بەسـەرپێـوە ئەم دێـرە شیعرە دادەنێ‌و دەیخاتە ناو وەرامی نامەکەی‌و بۆ مامۆستای ڕەوان دەکات و تاکە دێرە شیعرەکەی نالیش ئەمەیە:ـ

لەبێ دەرسی هەموومان دادمانە
ستوونی مەدرەسە ئوستادمانە»

ئەم دێـرە شیعـرە لە پتـەویی هۆنینەوەی‌دا ڕێی تێ‌دەچێ شیعری نالی بێ بام لە دیوانەکانیشیدا نەنووسرابێ. دوای ئەمـە مامـۆستـا ناصیح دەڵێ: «نالی جاری سێ‌یەم هاتۆتە شاری هەولێـر، لەو کاتـەی کە مزگـەوتـەکـەی «خانەقا» تەواو دروسـت کراوە، ئەو لە ئاهـەنـگـی تەواوبـوونی ئەم مزگـەوتـەدا بەشـداری کردووە. چاوی بە دەستـەیێـك لە مریـدانـی نەقشی دەف زەن کەوتـووە، دەفیـان لەسـەر ئاوازێکی خۆش لێ‌داوە، وەك زانیـومـە ئەو دەف لێ‌دانـەو ئاهـەنگـەئـایینی‌یـە بوونـەتـە سەرچاوەی ئیلهامی ئەم پارچە غەزەلەی نالی کە دەڵێ:ـ

«حلقەدرگوش»ی کەفی ڕەنگینی تۆیە ئەم دەفە
با نەناڵێ، لێی مەدە (عَنْ لُطْفِهِ كُفَّ الكفە»
ناصیح حەیدەری و شیعر وەرگێران لە تورکییەوە:-

مامۆستا ناصیح وەك لەمەوبەر دەرمان بری شاعیرێکی بەدەستەڵاتەو جگە لە زمانی کوردی، کە زمانی زگماکی خۆیەتی، زمانەکانی تورکی و عارەبی و فارسی بە چاکی دەزانێ، بێجگە لە دیوانێکی شیعری خۆی بە زمانی کوردی، کۆمەڵە شیعرێکی شاعیرە ناودارەکانی تورکی عوسمانلی وەرگێراوەتە سەر زمانی کوردی وەك ئەمانەی خوارەوە:-

(1 - شیعری شاعیری نیشتمانپەروەری تورکی عوسمانلی (محەمەد نامیق کەمال) 1840 - 1888ز)ی کردووە بە کوردی هەروەك ئەم نموونەیەی خوارەوە:-

خزمی بێکەڵك هەروەکو دووپشك نەبینێ ڕۆژی خۆش
خاوەنی هیمەت وەکو ڕۆژ شوعلەداربێ و ژینی خۆش

(2) - لە شیعرەکانی ضیاپاشای شاعیری ناوداری تورکی عوسمانلیش ئەم یەك دوو پارچە شیعرەی کردووە بە کوردی و دەڵێ:-

دەبێتە موستەحەققی تیغ ئەگەر موو
زیادی کرد لەحەددی و زێدە دەرچوو
لەبەر وەی بوو کە ئازادن لە تیغان
مژەی چاوان و موویی هەردوو ئەبروو

هەروەها دێرە شیعرێکی تری هەمان شاعیری کردووە کوردی وودەڵێ :-

کەس نییە بێکەس بێ ئەمرۆ هەر کەسێ هەیتی کەسێ
مامەوە بێکەس مەدەد ئەی تۆی کەسانەی بێ کەسێ!!

(3) - تاکە شیعرێکی مەلا محەمەدی هەولێریشی لەتورکییەوە کردووە بە کوردی و دەڵێ:-

گوتم: گیانە لەسەر کولمت نییە خاڵی سیاهت تۆ،
گوتی: بۆ سەر وولاتی ڕۆم حەبەش قەت پادشا نابێ!

خوێنەری بەڕێز... بۆیە لە ناصیح حەیدەریی شاعیرەوە بە درێژی نەدوام چونکە لەمەوبەر شتێکمان لە ... نووسیووەو بڵاوکردۆتەوە. لەبارەی زانیارییە گشتییەکانیشییەوە، بەوەندە نووسینەی سەرەوە وەستاین و ڕێگا بۆ کەسانی تر و بۆ دەزگە ڕۆشنبیرییە کوردییەکان چۆڵ دەکەین تاکو بە فریای ئەم گەنجینە گرانبەهایەی کەلەپووری نەتەوەی کوردمان ڕابگەن و بەر لەوەی لە کیسمان بچێت چەند دیداری تەلەفزیۆنی لەگەڵدا سازبکرێت تاکو نەوەی دواڕۆژمان سوود لە بەهرەو زانیارییەکانی وەرگرن. لەگەڵ ڕێزو سوپاسماندا بۆ مامۆستا ناصیح حەیدەری و بۆ ئێوەی خۆشەویست.

پەراوێزەکان: :

(1). هەر چەندە شێخ محەمەدی خاڵ لە کتێبەکەی «البيتوشي»دا نووسیویەتی «أحمد بن الحيدرين» بەڵام مامۆستا ناصیح دەڵێ: «ڕاستییەکەی «أحمد بێن الحيدرين»ە چونکە باوکی ناوی حەیدەر بووەو کوڕەکەشی هەر ناوی حەیدەر بووەو کەوتۆتە نێوانی دوو (حەیدەر) ئەنەوەومنیش ئەم ڕایەم پەسەندکردو نووسیم «ئەحمەد بین ئەلحەیدەرین»

(2). شێخ محەمەدی خاڵ لە کتێبەکەی «الشيخ معروف النودهي البرزنجي»دا دەڵێ صبغەتوڵڵای حەیدەریی گەورە لە ساڵی 1186ی کۆچی بەرامبەر بە 1772ی زانینی لە شاری بەغدا بە نەخۆشی طاعون مردووە. بنوارە ل: 36

(3). بۆ زانینی تەواوی قەصیدەکە بڕوانە - [الشيخ محمد الخال - البيتوشي - بغداد 1958 ص231]

(4). بۆ زانینی تەواوی شیعرەکە بڕوانە [الشيخ محمد لخال - البتوشي - بغداد 1958]ە مەبەست لە (ئینقلاب) واتا عەرەبێکەیەتی.

درەختی ڕەچەڵەکی بنەماڵەی حەیدەرییان لە هەریرو ماوەران و بەغدا وهەولێر

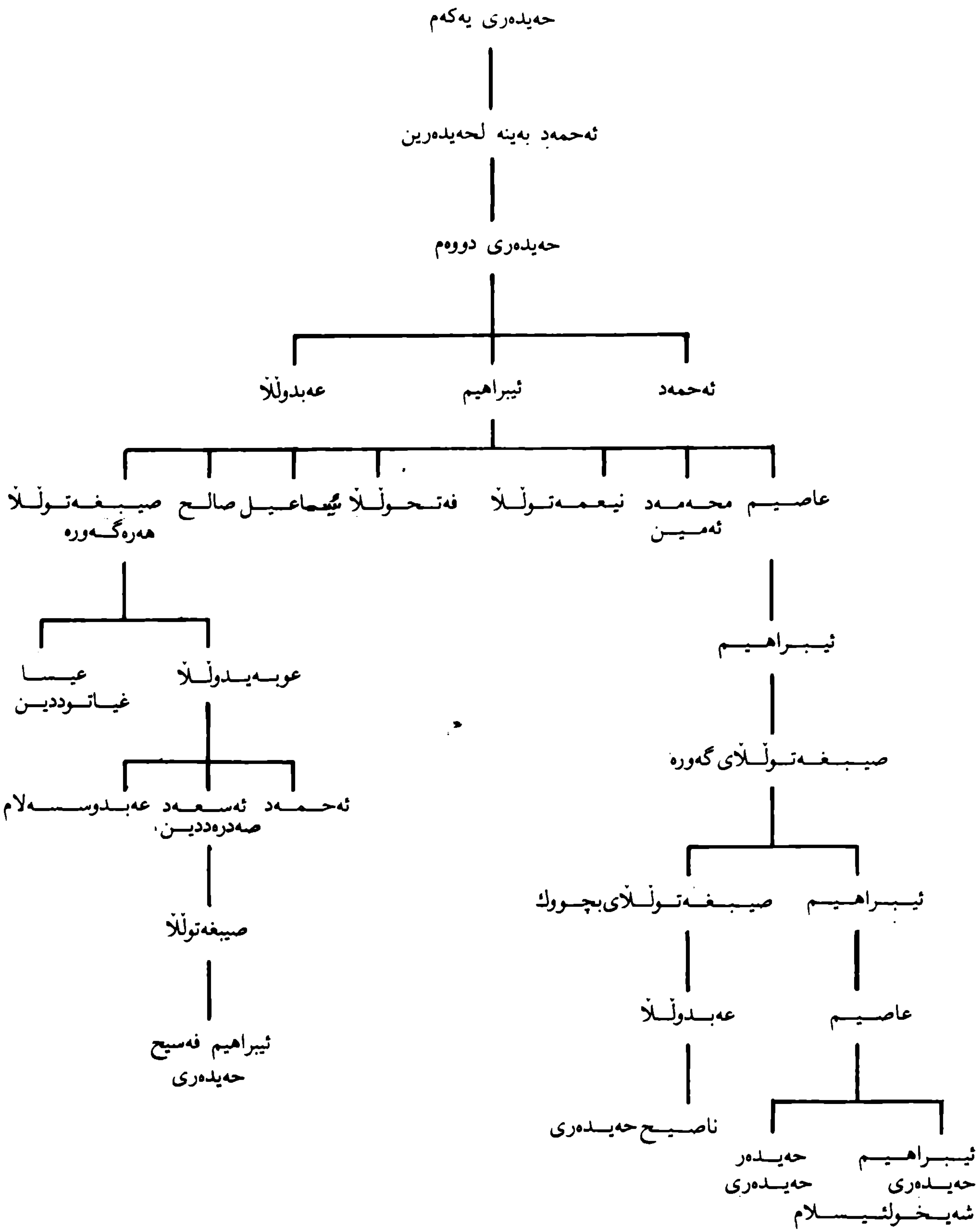
حەیدەری یەکەم
ئەحمەد بەینە لحەیدەرین
حەیدەری دووەم
عەبدوڵلا
ئیبراهیم
ئەحمەد
صیبغەتوڵلا هەرەگەورە
صالح
ئیسماعیل
فەتحوڵلا
نیعمەتوڵلا
محەمەد ئەمین
عاصیم
ئیبراهیم
صیبغەتوڵلای گەورە
عیسا غیاتوددین
عوبەیدوڵلا
ئەحمەد
ئەسعەد صەدرەددین
عەبدوسەلام
صیبغەتوڵلا
ئیبراهیم فەسیح حەیدەری
صیبغەتوڵلای بچووك
ئیبراهیم
عەبدوڵلا
عاصیم
ناصیح حەیدەری
حەیدەر حەیدەری
ئیبراهیم حەیدەری شەیخولئیسلام